

Nowelizacja 16.09.2019 r.

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 5 im. Mikołaja Kopernika
w Rybniku**

Rok szkolny 2019/2020

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	2
II.	Misja szkoły.....	3
III.	Sylwetka absolwenta	4
IV.	Cele ogólne	5
V.	Struktura oddziaływań wychowawczych.....	9
VI.	Kalendarz imprez i wydarzeń szkolnych	12
VII.	Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2019/2020.....	17
VIII.	Wybrane treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego	33
IX.	Zasady ewaluacji	40

I Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Rybniku opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez rodziców, uczniów i Radę Pedagogiczną oraz wynika z przyjętej w szkole *Koncepcji pracy szkoły*. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze *Statutem szkoły* oraz zawartymi w nim szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie oraz przy wsparciu szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, intelektualnej, aksjologicznej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy również spójną całość ze szkolnym *Zestawem programów nauczania* i uwzględnia wymagania opisane w *Podstawie programowej*.

Program wychowawczo-profilaktyczny określa treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, a także:

1. priorytetów Ministerstwa Edukacji narodowej na rok szkolny 2019/2020,
2. wniosków ze sprawozdania z nadzoru pedagogicznego Kuratorium Oświaty za ok szkolny 2018/2019,
3. wniosków i rekomendacji z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora za rok szkolny 2018/2019,
4. wyników klasyfikacji rocznej 2018/2019,
5. wyników ewaluacji wewnętrznej 2018/2019,
6. wniosków i analiz z pracy Zespołów przedmiotowych, Zespołu wychowawczego 2018/2019,
7. ewaluacji Programu wychowawczego – profilaktycznego realizowanych w roku szkolnym 2018/2019,
8. informacji i postulatów rodziców zebranych przez wychowawców klas I-VIII trakcie roku szkolnego 2018/2019,
9. informacji i postulatów rodziców zebranych przez wychowawców klas I-VIII trakcie wywiadówek 10.09.2019 r. – 12.09.2019 r.

Czynniki chroniące:

1. więzi emocjonalne rodziny,
2. posiadanie autorytetów,
3. zainspirowanie nauką, aspiracje edukacyjne,
4. okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
5. poszanowanie wartości,
6. działania prospołeczne,
7. pozytywne klimaty szkoły,
8. zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
9. wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
10. przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej.

Czynniki ryzyka:

1. niewłaściwa realizacja ról rodzicielskich,
2. niski poziom inteligencji, umiejętności społecznych i radzenia sobie z emocjami,
3. niepowodzenia szkolne,
4. odrzucenie przez rówieśników,
5. słaba więź ze szkołą,
6. destrukcyjna grupa rówieśnicza.

Podstawowym celem realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie uczniów w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

1. powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
2. zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
3. respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
4. współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
5. współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II Misja szkoły

Zawarta w *Koncepcji pracy Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5 w Rybniku*.

Misją szkoły jest organizacja pracy oraz procesu dydaktyczno-wychowawczego w taki sposób, aby:

- uczniowie mieli poczucie bezpieczeństwa i prowadzili zdrowy tryb życia,
- uczniowie mogli w przyjaznej atmosferze rozwijać się w sferze intelektualnej, społecznej, psychicznej, aksjologicznej oraz fizycznej, tak aby dobrze radzili sobie na kolejnych etapach edukacji i jako obywatele Polski, Europy i świata,
- nauczyciele odczuwali pełną satysfakcję z efektów pracy z uczniem oraz współpracy z rodzicami,
- rodzice mieli poczucie wsparcia w procesie wychowawczym dziecka życzliwego, kulturalnego i tolerancyjnego,

- rodzice darzyli szkołę zaufaniem i z nią współpracowali,
- szkoła cieszyła się uznaniem w środowisku lokalnym.

Wobec powyższego zadaniem szkoły jest stwarzanie uczniom bezpiecznych i optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju, zdobywania wiedzy i umiejętności. Odkrywanie możliwości intelektualnych i twórczych dzieci, rozwijanie ich zdolności i zainteresowań oraz przygotowanie do radzenia sobie na kolejnych etapach edukacji. Zadaniem szkoły jest również dbanie o wysoki poziom wiedzy i umiejętności dzieci dostosowany do ich różnych możliwości. Uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Zadaniem szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Ponadto kształtowanie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Zadaniem szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

III Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Rybniku jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

1. dba o własne bezpieczeństwo i zdrowie,
2. ma właściwy stosunek do substancji psychoaktywnych,
3. przyjmuje odpowiedzialności za swoje postępowanie,
4. radzi sobie w sytuacjach stresowych, lękowych i z niepowodzeniami szkolnymi,
5. potrafi właściwie wyrażać własne emocje,
6. szanuje siebie i innych,
7. działa i funkcjonuje na bazie obowiązujących norm i wartości,
8. potrafi wskazywać wzorce postępowania,
9. buduje bezpieczne relacje społeczne i potrafi przeciwstawić się negatywnym wpływom rówieśników,
10. potrafi rozwiązywać problemy, również w sposób negocjacyjny, z wykorzystaniem technik mediacyjnych,
11. docenia wartość rodziny,
12. jest chętny do niesienia pomocy,
13. współpracuje w zespole i jest aktywny społecznie,
14. jest tolerancyjny,
15. potrafi krytycznie i logicznie myśleć,
16. posiada kompetencje kluczowe tj. umiejętność porozumiewa się w języku ojczystym, umiejętność porozumiewa się w językach obcych, posiada kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, posiada kompetencje informatyczne, potrafi się uczyć, posiada kompetencje społeczne i obywatelskie, jest przedsiębiorczy i wykazuje się inicjatywą, posiada świadomość i ekspresję kulturalną,
17. właściwie i odpowiedzialnie wykorzystuje technologię informacyjno – komunikacyjną,

18. jest wytrwały,
19. jest twórczy,
20. rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
21. ma umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy,
22. pogłębia wiedzę oraz zaspokaja i rozbudza naturalną ciekawości poznawczą,
23. potrafi argumentować i wnioskować,
24. potrafi określić swoją drogę dalszej edukacji,
25. szanuje tradycje,
26. prezentuje postawy obywatelskie i patriotyczne,
27. bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju,
28. ma poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
29. dba o środowisko naturalne.

IV Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomagania ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności i nawyków pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. intelektualnej – ukierunkowanej na zdobycie wiadomości i umiejętności na miarę własnych możliwości, ukształtowanie właściwej postawy wobec nauki i pracy,
3. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowia i dobrej kondycji psychicznej,
4. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
5. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym odpowiedzialność za własny rozwój i zdrowie należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole przez budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń-nauczyciel-rodzic/opiekun prawny, w tym wzmocnienie więzi z rówieśnikami przez podejmowania działań integracyjnych,
5. kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,

6. doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie panowania nad emocjami oraz rozwiązywania problemów i konfliktów bez przemocy,
7. uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
10. kształtowanie u uczniów odpowiedzialności za mienie szkoły – walka z wandalizmem w ubikacjach,
11. kształtowanie postaw patriotycznych uczniów,
12. rozwijanie samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów,
13. rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa wśród dzieci,
14. rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów,
15. rozwijanie przedsiębiorczości uczniów,
16. rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpiecznego i celowego wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnych,
17. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze, sztuce narodowej i światowej,
18. przygotowanie uczniów do świadomego wyboru kierunku kształcenia i zawodu,

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców/opiekunów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
2. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy, odpowiedzialnego korzystania z mediów,
3. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
4. poszerzenie wiedzy uczniów, rodziców/prawnych opiekunów i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów depresji, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, oraz zasad postępowania w tego typu przypadkach,
5. poszerzenie wiedzy uczniów, rodziców/prawnych opiekunów, nauczycieli na temat rozpoznawania objawów uzależnienia dziecka od komputera, telefonu i Internetu oraz zasad bezpieczeństwa w sieci,
6. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie efektywnego wykorzystania TIK w pracy na lekcji.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od komputera i Internetu, używaniem środków psychoaktywnych.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczanie informacji uczniom i ich rodzicom/prawnym opiekunom na temat praw, obowiązków dziecka i ucznia,
2. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, rodzicom /prawnym opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem zachowaniom agresywnym w szkole,
3. dostarczenie aktualnych informacji uczniom, nauczycielom i rodzicom /prawnym opiekunom na temat cyberprzemocy,
4. dostarczanie aktualnych informacji uczniom, nauczycielom, rodzicom/prawnym opiekunom na temat bezpiecznego i celowego wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych,
5. dostarczenie aktualnych informacji uczniom, nauczycielom i rodzicom /prawnym opiekunom na temat cyberprzemocy,
6. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców/prawnych opiekunów również w przypadku uzależnienia od komputera, Internetu, komunikatorów społecznościowych, telefonu.
7. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców/prawnych opiekunów w przypadku używania środków odurzających,
8. informowanie uczniów oraz ich rodziców/ opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją oraz innymi instytucjami w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, a w razie wystąpienia potrzeb z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia,
2. wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
3. wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) przygotowanie oferty zajęć specjalistycznych, zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności do klasy/szkoły i potrzebę satysfakcji życiowej,
- 2) przygotowanie oferty konkursów, imprez i wydarzeń szkolnych,
- 3) niwelowanie wszelkich przejawów agresji i przemocy w szkole przez kształcenie umiejętności skutecznego rozwiązywania problemów bez użycia przemocy,
- 4) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych,
- 5) uświadamianie rodziców/prawnych opiekunów i nauczycieli na temat konieczności kontroli czasu korzystania przez dzieci z Internetu, sposobów monitorowania aktywności dzieci w sieci, zapobiegania uzależnieniom od Internetu, budowania prawidłowych relacji z dziećmi,
- 6) wzmacnianie kompetencji uczniów, nauczycieli i rodziców/prawnych opiekunów w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci,

- 7) uświadamianie uczniów, rodziców/prawnych opiekunów i nauczycieli w zakresie zagrożeń związanych z okresem dorastania oraz podnoszenie poziomu wiedzy na temat prawidłowości rozwoju zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji,
- 8) wzmocnienie kompetencji nauczycieli, uczniów i rodziców/prawnych opiekunów w zakresie środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez:
  - a) znajomość prawidłowości psychologicznych i społecznych związanych z dojrzewaniem, rozwojem autonomii nastolatków i problemów, jakie mogą pojawić się w tym okresie w relacjach między dziećmi i rodzicami,
  - b) znajomość wpływu i roli rodziny w okresie dojrzewania,
  - c) znajomość rodzajów środków psychoaktywnych używanych w środowiskach młodzieżowych,
  - d) znajomość symptomów używania substancji psychoaktywnych przez dzieci,
  - e) znajomość sposobów przeciwdziałania m.in. przez asertywność rodziców, wyznaczania w rodzinie jasnych granic,
  - f) znajomość osób, do których można się zwrócić o poradę i pomoc,
- 9) podniesienia kompetencji nauczycieli i rodziców/prawnych opiekunów w zakresie rozpoznawania symptomów depresji u dzieci i młodzieńczej przez:
  - a) znajomość czynników ryzyka i chroniących,
  - b) znajomość potrzeb rozwojowych dzieci, bezpieczeństwa oraz umiejętności wychowawczych rodziców,
  - c) znajomość środowiska wspierającego w szkole,
  - d) wzmocnienie odporności uczniów, poprzez uczenie najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych, w tym: radzenia sobie z emocjami i stresem, poszukiwania pomocy i udzielania jej, rozwiązywania konfliktów, przewidywania konsekwencji własnych działań itp.,
  - e) podnoszenie samooceny dzieci i nastolatków poprzez dostarczanie okazji do rozwijania zainteresowań i przeżycia sukcesu,
  - f) wzmocnienie więzi ze szkołą poprzez angażowanie uczniów w szkolne projekty i wydarzenia,
  - g) zwiększanie wychowawczych kompetencji rodziców przez porady nt. potrzeb i problemów dzieci w różnych fazach rozwojowych,
  - h) znajomość osób, do których można się zwrócić o poradę i pomoc.

W roku szkolnym 2019/2020 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

1. troska o szeroko pojęte zdrowie i bezpieczeństwo ucznia,
2. przestrzeganie praw dziecka i ucznia,
3. przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (klasie, szkole),
4. rozbudzanie poczucia przynależności do grupy,
5. rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów,
6. przeciwdziałanie agresji i przemocy w tym cyberprzemocy,
7. rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
8. rozwijanie samodzielności, kreatywność, innowacyjność przedsiębiorczości uczniów,
9. rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów,

10. rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpiecznego i celowego wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych,
11. kształtowanie zachowań prozdrowotnych,
12. przeciwdziałanie wandalizmowi,
13. wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów,
14. budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
15. kształtowanie zachowań proekologicznych,
16. rozwijanie kompetencji czytelniczych.

Zadania profilaktyczne programu to:

1. zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
2. promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
3. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
4. przeciwdziałanie depresji u dzieci i młodzieńczej,
5. przeciwdziałanie uzależnieniom od komputera, telefonu i Internetu,
6. przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych u uczniów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze),
7. uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
8. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
9. uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem lub nieumiejętnym korzystaniem z komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji.

V Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

1. stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
2. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
3. inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
4. stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, innych organizacji, których celem jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
5. współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
6. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
7. nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie Szczegółowych warunków i sposobów oceniania wewnątrzszkolnego, praw uczniów i dziecka, kompetencji organów szkoły,
8. nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

1. uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
2. opracowuje projekt *Programu wychowawczo-profilaktycznego* i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
3. opracowuje i zatwierdza dokumenty oraz *Procedury szkolne*,
4. uczestniczy w realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*,
5. uczestniczy w ewaluacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*.

Nauczyciele:

1. współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*,
2. wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia, w szczególności rozwijają samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów,
3. reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów oraz informują rodziców o wszystkich niewłaściwych zachowaniach uczniów, w szczególnościach o nałożonych karach,
4. reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
5. przestrzegają obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa,
6. przestrzegają zapisów *Statutu szkoły*,
7. przestrzegają praw dziecka i ucznia,
8. udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
9. kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
10. rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
11. dokumentują sposób realizacji bieżącej pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom na lekcjach,
12. przestrzegają przepisów w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole – nadzór nauczyciela w czasie zajęć, podczas przerw, wyjść i wyjazdów.
13. realizują treści *Programu wychowawczego - profilaktycznego* na wszystkich przedmiotach.

Wychowawcy klas:

1. diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
2. rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
3. na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w *Programie wychowawczo-profilaktycznym* opracowują Plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
4. przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
5. zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem szkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
6. wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego Zespołu wychowawczego,
7. oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole szczegółowymi warunkami i sposobami oceniania wewnątrzszkolnego,

8. współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami,
9. wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
10. rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
11. dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
12. podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
13. współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
14. podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
15. dokumentują sposób realizacji bieżącej pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom na lekcjach,
16. realizują treści *Programu wychowawczego - profilaktycznego* uwzględnione w klasowych programach wychowawczych różnymi metodami – ciekawymi dla uczniów.

Zespół wychowawczy:

1. analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
2. ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
3. przygotowuje *Program wychowawczo-profilaktyczny*,
4. przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Pedagog szkolny:

1. diagnozuje środowisko wychowawcze,
2. zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
3. współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej,
4. zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
5. współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
6. współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rodzice:

1. współtworzą *Program wychowawczo-profilaktyczny*,
2. uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
3. uczestniczą w wywiadówkach i konsultacjach organizowanych przez szkołę,
4. zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
5. uczestniczą w prelekcjach i szkoleniach organizowanych w szkole,
6. współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
7. dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
8. Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły*.

Samorząd uczniowski:

1. reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
2. propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
3. dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
4. jest inspiratorem i organizatorem działalności informacyjnej i rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
5. uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
6. współpracuje z Zespołem wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
7. może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI Kalendarz wydarzeń szkolnych i konkursów

TERMIN	WYDARZENIE
2 IX	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
IX	Dzień Głośnego Czytania
IX	Pasowanie uczniów klas I
IX	Europejski Dzień Języków Obcych
30 IX	Dzień Chłopca
X	Święto Bibliotek Szkolnych
X	Europejski Tydzień Kodowania
X	Pasowanie uczniów klas I na „Świetliczaka”
X	Dzień Komisji Edukacji Narodowej
X/XI	Pasowanie uczniów klas I na czytelników
XI	Dzień postaci z bajek - impreza czytelnicza dla przedszkolaków
XI	Święto Pluszowego Misia – impreza czytelnicza dla przedszkolaków
11 XI	Narodowe Święto Niepodległości
30 XI	Andrzejki, Dzień Św. Andrzeja
4 XII	Barbórka
6 XII	Mikołaj
XII/I	Szkolne spotkanie opłatkowe
XII	Spotkania świąteczne
XII	Kiermasz świąteczny SU
21, 22 I	Dzień Babci, Dzień Dziadka
I/II	Zabawy karnawałowo-walentynkowe
II	Dzień Bezpiecznego Internetu
II	Święto patrona szkoły
II	Walentynki – skrzynka życzeń
III	Dzień św. Patryka
8 III	Dzień Kobiet/Dziewczynek
14 III	Święto liczby pi
III	Powitanie wiosny
III	„Dziś przedszkolak, jutro uczeń”
21 III	Witamy wiosnę na sportowo DRUŻYNA MISTRZÓW kl. I-III
IV	80 rocznica zbrodni katyńskiej
IV	Rekolekcje wielkopostne
21-22-23 IV	Egzamin uczniów klas VIII
22 IV	Dzień Ziemi

V	100 lecie urodzin św. Jana Pawła II
V	I Komunia Święta klasy III
1 V	Święto Pracy
3 V	Święto Konstytucji 3 Maja
15 V	Dzień Niezapominajki
V/VI	Dzień Rodziny - imprezy klasowe
1 VI	Uroczyste obchody 50 – lecia szkoły, Dzień Dziecka/ FESTYN
VI	Wybory do Samorządu Uczniowskiego
VI	Uroczystość zakończenia I etapu edukacji dla klas 3
VI	Komers uczniów klas VIII
VI	Uroczyste zakończenie nauki przez uczniów klas ósmych
VI	Zakończenie roku szkolnego
W ciągu roku	Ciekawe dni – propozycje SU
W ciągu roku	Konkursy szkolne – wg harmonogramu

KONKURSY W KLASACH I- III

MIESIĄC	KONKURS	ODPOWIEDZIALNI
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA		
XI	Alfik Matematyczny	Zuzanna Czeszyk
XI/XII	Konkurs wiedzy o Rybniku	Zuzanna Czeszyk, Iwona Żyła, Ewa Cichecka-Żbikowska
XII	Alfik Humanistyczny	Grażyna Ostrzołek
XII	Konkurs plastyczny “Kartka bożonarodzeniowa”	Wioleta Szymańska
I/II	Konkurs Ortograficzny kl. II-III	Iwona Żyła, Aleksandra Damec
II	Konkurs Matematyczny	Hiacynta Adamczyk-Raszka, Ewa Cichecka-Żbikowska
II	Konkurs Przyrodniczo- ekologiczny kl. II-III	Hiacynta Adamczyk- Raszka, Ewa Cichecka - Żbikowska
II/III	Konkurs Recytatorski	Barbara Kruzińska, Zuzanna Czeszyk
III/IV	Międzyszkolny Konkurs Ekologiczno- Przyrodniczy kl. II-III	Ewa Cichecka- Żbikowska, Mirosława Skowronek
III	Dziś Przedszkolak, jutro uczeń!	Iwona Żyła, Aleksandra Damec, Wioleta Szymańska
21 III	Drużyna Mistrzów	Grażyna Ostrzołek, Aleksandra Damec
III	Kangurek, Kangur	Iwona Żyła, Grażyna Ostrzołek
IV	Konkurs plastyczny “Kartka wielkanocna”	Ewa Cichecka-Żbikowska
IV	Omnibus	Aleksandra Damec, Grażyna Ostrzołek
V	Konkurs śląski “Po naszymu”	Grażyna Ostrzołek, Barbara Kruzińska
V	Szkolny Konkurs Piosenki “Szansa na sukces” dla klas 1-3	Mirosława - Listewnik Grzegorzek

JĘZYK ANGIELSKI		
X	Konkurs z gramatyki języka angielskiego "English my hobby"	Ewa Iskierka, Patrycja Stec
II	Konkurs na najlepszą pocztówkę z ferii zimowych	Ewa Iskierka, Patrycja Stec
III	Ogólnopolski konkurs z języka angielskiego	Ewa Iskierka, Patrycja Stec
BIBLIOTEKA		
X	Konkurs czytelniczo-plastyczny kl. I-III	Bibliotekarze
IV	Konkurs czytelniczy kl. III	Bibliotekarze
RELIGIA		
X	Konkurs biblijny	katecheci
X	Konkurs na najpiękniejszy różaniec I-VI	katecheci
XI	Święci i błogosławieni w dziejach Ojczyzny	katecheci
III/IV	Konkurs międzyszkolny o Św. Antonim	katecheci
V	Św. Jan Paweł II	katecheci
ŚWIETLICA		
X	Pasowanie na Świetliczaka	wszyscy
XII	Konkursy plastyczno - techniczny - Górnik, Mikołaj, Boże Narodzenie	wszyscy
III/IV	Konkurs „Wielkanocne ozdoby”	wszyscy
IX/VI	Różne konkursy okolicznościowe - wiedzy (Wiedzy o Rybniku i regionie), czytelnicze (Mól książkowy), przyrodnicze, plastyczne, muzyczne itp	wszyscy

KONKURSY W KLASACH IV-VIII

MIESIĄC	KONKURS	ODPOWIEDZIALNI
JĘZYK POLSKI		
X	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego	poloniści
II	Potyczki z Ortografią	Aleksandra Fuchs
III	Konkurs Recytatorski	Beata Kojzar, Beata Rachniowska
III	Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Rybniku	Aleksandra Piecha, Joanna Figura
V	Konkurs Językowy	Beata Kojzar, Beata Rachniowska
HISTORIA		
X	Wojewódzki Konkurs Historyczny	historycy
XI	Szkolny konkurs „Witamy cię Polsko”	Franciszek Podleśny
I	Ogólnopolski konkurs historyczny „Krań”	Joanna Figura
II	Szkolny konkurs „Czy znasz swój kraj?”	Joanna Figura
III	Szkolny konkurs „Rybnik - nasze miasto”	Aleksandra Piecha, Joanna Figura
IV	Powiatowy konkurs historyczny	Joanna Figura
V	Konkurs Europejski	Joanna Figura

JĘZYK ANGIELSKI		
XI	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Angielskiego	Ewa Iskierka, Dominika Palenga-Łazińska, Dorota Skiendzielewska, Patrycja Stec
X	Konkurs z gramatyki języka angielskiego „English my hobby”	Ewa Iskierka, Dominika Palenga-Łazińska, Dorota Skiendzielewska, Patrycja Stec
XI	Konkurs z okazji obchodów Dnia Św. Andrzeja	Cały zespół anglistów
II	Konkurs na najlepszą pocztówkę z ferii zimowych	Cały zespół anglistów
III	Ogólnopolski konkurs z języka angielskiego	Cały zespół anglistów
III/IV	Stars-powiatowy konkurs z języka angielskiego	Cały zespół anglistów
JĘZYK NIEMIECKI		
XI	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Niemieckiego	Anna Tront-Furgoł
XI	Konkurs z okazji obchodów Dnia Św. Marcina	Anna Tront-Furgoł
V	Konkurs z języka niemieckiego dla kl. 7	Anna Tront-Furgoł
V	Konkurs z języka niemieckiego dla kl. 8	Anna Tront-Furgoł
MATEMATYKA		
X	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Matematyki	Bożena Podolecka Maria Sworowska
XI	Jeden z 10 kl.5	matematycy
XI	Alfik matematyczny 2019	matematycy
I	Mat matematyczny	matematycy
III	Kangur matematyczny 2020	matematycy + nauczanie
III	Dzień liczby pi	matematycy
V	Matematycy na start! (kl. 4 - 8)	matematycy
VI	Rachmistrz	matematycy
VI	MATH 7	Maria Sworowska
NAUKI PRZYRODNICZE		
11 X	Wojewódzki Plenerowy Konkurs Przyrodniczy "Leśnym tropem"	Renata Nickel
X	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Biologii i Chemii	Grażyna Pelka, Maria Król
XI	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Fizyki	Iwona Pszonka
XI	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Geografii	Renata Nickel
II	Konkurs nauk przyrodniczych "Kopernikus"	Grażyna Pelka, Maria Król, Iwona Pszonka, Renata Nickel
V	Papierosom i innym używkom mówimy nie!	Grażyna Pelka
TECHNIKA		
II/III	Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym	Alina Łowisz
IV/V	Moja szkoła wczoraj, moja szkoła jutro - projekt, makieta	Alina Łowisz

PLASTYKA		
IX/X	Jestem bezpieczny - poster, plakat	Alina Łowisz
III/IV	Historia mojej szkoły w obiektywie-konkurs fotograficzny	Alina Łowisz
MUZYKA		
V	Szkolny Konkurs Piosenki "Szansa na sukces" dla klas 4-7	Mirosława Listewnik - Grzegorzek
INFORMATYKA		
IV/V	Szkolny Konkurs Informatyczny	Anna Wilczek
II/III	Szkolny konkurs na prezentację multimedialną <i>Ja i moja szkoła</i>	Anna Wilczek, Anna Bujoczek
II/III	Mały grafik: "Laurka dla Kopernika" – konkurs dla klas 1-4	Anna Wilczek, Anna Bujoczek
VI	Mistrz klawiatury, Liczydełko – konkursy szkolne	Anna Wilczek, Anna Bujoczek
Termin zależny od organizatora	„Bóbr” (on-line)	Anna Wilczek, Anna Bujoczek
ZAWODY SPORTOWE		
IX	Szkolne biegi przełajowe	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec, Jolanta Kasiak, Adam Blaut
X	Szkolne zawody badmintona	Jolanta Kasiak
II	Szkolne zawody pływackie	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec, Jolanta Kasiak, Adam Blaut
III	Konkurs plastyczny o tematyce sportowej	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec
V	Konkurs Młodego Choreografa	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec
VI	Zawody klas VIII	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec, Jolanta Kasiak, Adam Blaut
VI	Gry i zabawy klas II, III, IV	Katarzyna Muschiol, Barbara Golec
BIBLIOTEKA		
X	Konkurs czytelniczo-informatyczny kl. 4-8 <i>Mem promujący czytelnictwo</i>	Bibliotekarze
RELIGIA		
X	Konkurs biblijny	katecheci
X	Konkurs na najpiękniejszy różaniec I-VI	katecheci
XI	Święci i błogosławieni w dziejach Ojczyzny	katecheci
II	Rok Eucharystii IV - VI	katecheci
III/IV	Konkurs międzyszkolny o Św. Antonim	katecheci
V	Św. Jan Paweł II	katecheci
SAMORZĄD UCZNIOWSKI		
IX-VI	Ciekawe dni	Maria Sworowska

VII Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2019/2020

Obszar rozwoju intelektualnego

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Rozwijanie samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów,
4. Rozumienie zasad postępowania i reguł zachowań warunkujących bezpieczeństwo swoje i innych, w szkole i poza nią.
5. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
6. Zwiększenie udziału uczniów w konkursach, zawodach sportowych.
7. Uświadczenie uczniom, rodzicom, nauczycielom szkodliwości związanej z nadużywaniem urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
8. Uświadczenie uczniom, rodzicom, nauczycielom, szkodliwości związanej z używaniem substancji psychoaktywnych,
9. Uświadczenie uczniom, rodzicom, nauczycielom sposobów przeciwdziałania depresjom dzieci i młodzieży,
10. Wdrożenie rodziców do sposobów monitorowania aktywności dzieci w sieci.
11. Wdrożenie uczniów, rodziców i nauczycieli do zasad reagowania na cyberprzemoc.
12. Rozwój kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpiecznego i celowego wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych,
13. Rozwijanie postaw proekologicznych.
14. Zwiększenie zainteresowania uczniów czytelnictwem.

Obszar rozwoju społecznego

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I-VIII
2. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, problemów bez przemocy z wykorzystaniem technik mediacyjnych.
3. Umiejętność pracy w zespole.
4. Stosowanie zasad komunikacji interpersonalnej.
5. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
6. Respektowanie demokratycznych zasad.
7. Rozwijanie postaw prospołecznych.

Obszar rozwoju fizycznego

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Uświadczenie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

Obszar rozwoju psychicznego

1. Kształtowanie u uczniów pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie zajęć w klasach na temat umiejętności dokonania samooceny i rozpoznawania swoich umiejętności, zdolności, zainteresowań oraz cech charakteru.
3. Uczenie konstruktywnych sposobów rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.
4. Rozwijanie umiejętności samokontroli, panowania nad emocjami.

Obszar rozwoju aksjologicznego

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

2. Zapoznanie uczniów i rodziców z systemem przyjętych wartości oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Wdrażanie do kierowania się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.
4. Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:
  - a) poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez uczniów;
  - b) wspomaganie uczniów w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
  - c) wspomaganie uczniów w akceptacji świata wartości;
  - d) motywowanie uczniów do wolnego wyboru właściwych wartości;
  - e) wspomaganie uczniów w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
  - f) wspomaganie uczniów w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
  - g) inspirowanie uczniów do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
  - h) wspomaganie uczniów w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.
5. Po stronie ucznia etapy procesu wychowania przedstawiają się następująco:
  - a) uświadomienie sobie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych w swoim życiu;
  - b) poznanie istoty wartości, ich kategorii oraz znaczenia w życiu człowieka oraz nabywanie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
  - c) akceptacja świata wartości;
  - d) rozwijanie w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii;
  - e) urzeczywistnianie we własnym postępowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
  - f) trafne wartościowanie siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości;
  - g) potrzeba działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości; przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia;
  - h) zaangażowanie w podejmowanie działań animacyjnych oraz wartościowanie ich efektów.

SFERA INTELEKTUALNA				
Cel	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
<p>– Uczeń zdobywa wiadomości i umiejętności na miarę własnych możliwości.</p> <p>– Uczeń jest kreatywny, innowacyjny, samodzielny.</p>	Rozpoznawanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.	Przeprowadzanie w klasach diagnoz, ankiet, obserwacji podczas bieżącej pracy z dziećmi – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	X-XI
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych - kół zainteresowań, wyrównawczych, zajęć sportowych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych – klasy I-VIII. – Motywowanie uczniów do rozwijania zainteresowań i talentów przez systematyczne uczestnictwo w zajęciach dodatkowych – klasy I-VIII. 	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI zgodnie z harmonogramem zajęć
		<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja konkursów i imprez – klasy I-VIII. – Zachęcanie do prezentowania umiejętności i talentów na forum klasy, szkoły, poza nią – klasy I-VIII. – Motywowanie uczniów do systematycznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w konkursach i imprezach szkolnych – klasy I-VIII. 	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI zgodnie z Planami pracy Zespołów przedmiotowych
		Organizacja wyjść do teatru, muzeum, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta – klasy I-VIII.		
		Organizacja pokazów, spotkań z ciekawymi ludźmi – klasy I-VIII.		
		Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum klasy i szkoły – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI zgodnie z harmonogramem
		Prowadzenie przez nauczycieli lekcji i zajęć z wychowawcą z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy z dziećmi – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
		Prowadzenie przez nauczycieli lekcji i zajęć z wychowawcą z wykorzystaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych umiejętności, uzdolnień, talentów, zainteresowań, wartości, cech charakteru i innych zasobów.	Zajęcia z doradztwa zawodowego – klasy VII i VIII.	Pedagog szkolny	wg. planu zajęć
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Stwarzanie możliwości wypowiedzi, argumentowania w trakcie wszystkich lekcji – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI

<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń ma pozytywny wizerunek książki. - Uczeń ma nawyk czytania i uczenia się przez całe życie. 	Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz rozpowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.	Organizacja konkursów i imprez czytelniczych – klasy I-VIII.	Bibliotekarze Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI zgodnie z Planem pracy biblioteki
		Aktywne wykorzystywanie zbiorów biblioteki szkolnej w pracy nauczyciela i ucznia.		
		Wycieczki do bibliotek na terenie miasta Rybnika		
		Przeprowadzenie lekcji bibliotecznych.		
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń ma ukształtowaną właściwą postawę wobec nauki i pracy. 	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminu po klasie VIII.	Zajęcia z wychowawcą poświęcone tematyce wywiązywania się ze swoich obowiązków szkolnych, pogadanki z pedagogiem – klasy IV-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny Rodzice	IX-VI
		Wykorzystanie wyników próbnego Sprawdzianu ósmoklasisty do modyfikacji działań dydaktycznych.		
		Ilościowa i jakościowa analiza wyników Sprawdzianu ósmoklasisty.		
		Ilościowa i jakościowa analiza wyników testów kompetencji.		
		Ogłaszanie wyników konkursów na forum szkoły i na stronie Internetowej – klasy I-VIII.		
		Stosowanie zasady, że zawsze można kogoś za coś pochwalić – klasy I-VIII.		
		Stałe motywowanie ucznia do pracy na rzecz własnego rozwoju – klasy I-VIII.		
		Informowanie rodziców uczniów o bieżących sukcesach i trudnościach dzieci w nauce – klasy I-VIII.		
		Informowanie rodziców uczniów o bieżącym zachowaniu dziecka w szkole - pozytywnym i negatywnym oraz wynikających z tego konsekwencjach – klasy I-VIII.		
		Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.		
Przekazywanie informacji uczniom o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy – klasy I –VIII.				
Informowanie uczniów i rodziców o zmianach w szkolnictwie zawodowym i ofercie szkół ponadpodstawowych – klasy VII –VIII.				
Informowanie uczniów i rodziców o terminach, etapach i systemie rekrutacji do szkół ponadpodstawowych – klasy VIII.				

– Uczeń potrafi planować swoje działania i przewidywać ich efekty.	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy i wypoczynku zgodnie z możliwościami i potrzebami.	Zajęcia z wychowawcą, pogadanki poświęcone praktycznym sposobom zarządzania czasem, organizacja pracy i nauki – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Rodzice	IX-VI
		Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych z godnie z własnymi zainteresowaniami i możliwościami – klasy I-VIII.		IX-VI
	Kształtowanie zdolności samo - poznawczych oraz zdolności do samooceny, uświadomienie różnorodności czynników wpływających na osobowość człowieka i jego drogę życiową.	Wspólne omawianie i ocena zaistniałych problemów, szukanie drogi wyjścia – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Przeprowadzenie zajęć z wychowawcą, pogadek poruszających tematykę osobowości człowieka, cech charakteru, emocji, wartości – klasy IV-VIII.		IX-VI
SFERA AKSJOLOGICZNA				
Cel	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń ma konstruktywny i stabilny systemu wartości. – Uczeń ma poczucie sensu istnienia. – Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły, Rybnika, regionu oraz kraju. – Uczeń szanuje tradycje. – Uczeń ma poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej. – Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy. – Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). 	Włączanie dzieci do udziału w organizowanych akcjach charytatywnych na rzecz osób pokrzywdzonych przez los (zbiórki słodyczy, żywności, przyborów szkolnych) – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	XII, IV
		Promowanie działań uczniów na rzecz innych w formie wolontariatu – klasy IV-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
		Bieżące uczenie właściwych zachowań wobec innych, rozwijanie empatii – klasy I-VIII.		
		Ukazywanie uczniom wartości uniwersalnych takich jak: dobro, prawda, piękno, miłość, wolność oraz tworzenie sytuacji sprzyjających ich przeżywaniu i realizowaniu – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
		Wspieranie uczniów w budowaniu pozytywnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
		Tworzenie sytuacji umożliwiających ocenę skutków własnych decyzji oraz podejmowanych przez siebie wyborów – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI

regionalnej i etnicznej	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. – Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych. – Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. – Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 	Organizacja apeli z okazji rocznic ważnych wydarzeń patriotycznych, związanych z historią naszego kraju i regionu – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych
		Organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
		Organizacja wyjść na wystawy, do muzeum, miejsc pamięci narodowej – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
		Eliminowanie niepożądanych zachowań w czasie uroczystości szkolnych i w miejscach publicznych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
	– Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Organizacja wycieczek po dzielnicach Rybnika w ramach Edukacji regionalnej – klasa IV.	Nauczyciele	V-VI
		Działalność Szkolnego Koła Miłośników Rybnika.	p. A Piecha	IX-VI
		Wydawanie gazetki „Copernicus”.	p. B. Rachniewska p. Anna Wilczek	IX-VI
		Organizacja konkursu „Czy znasz swój kraj?”- klasy IV-VIII.	p. Joanna Figura	I/II
		Lekcje muzealne – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
		Żywe lekcje historii – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI
		Organizacja szkolnego i międzyszkolnego Konkursu wiedzy o Rybniku „Rybnik - nasz miasto” klasy – IV-VIII.	p. A. Piecha p. J.Figura	III
		Zajęcia z Edukacji regionalnej – klasy IV.	p. J. Figura p. F. Podleśny	IX-VI zgodnie z planem zajęć
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Obchody ciekawych dni ważnych dla innych państw – klasy IV-VIII.	Nauczyciele języków	IX-VI zgodnie z harmonogramem impresz i uroczystości
		Organizacja konkursu europejskiego.	p. J. Figura	V
		Organizacja Europejski Dnia Języków Obcych.	Nauczyciele języków	IX
		Popularyzacja kultury, wyjścia do kina, teatru, na wystawy – klasy I-VIII.	Wychowawcy	IX-VI

	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Zajęcia z wychowawcą poświęcone tej tematyce, pogadanki z pedagogiem szkolnym – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
– Uczeń docenia znaczenie zdrowia.	Promowanie zdrowego stylu życia	Przeprowadzenie pogadek o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka – klasy I-VIII.	Wychowawcy	IX-VI
		Organizacja zawodów, rozgrywek sportowych (tenis stołowy, piłka nożna, koszykówka, siatkówka, badminton, biegi, pływanie) – klasy I-VIII.	Wychowawcy, Nauczyciele wychowania fizycznego	IX-VI
		Organizacja pokazów różnych dyscyplin – klasy I-VIII.		IX-VI
	Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Wdrażanie do zachowań mających na celu bezpieczeństwo swoje i innych. Wyrabianie prawidłowych postaw do udzielania pomocy innym i reagowania na zagrożeniu – klasy I-VIII.	Higienistka Nauczyciele	IX-VI
		Organizacja zajęć instruktażowych – klasy IV-VIII.	Higienistka	IV-VI
	SFERA FIZYCZNA			
Cel	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
– Uczeń podejmuje zachowania prozdrowotne	– Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. – Promocja zdrowego stylu życia. – Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	Szkolne biegi przełajowe – klasy IV-VIII.	Nauczyciele wychowania fizycznego Wychowawcy	IX-VI
		Szkolne zawody badmintona – klasy IV-VIII.		IX-VI
		Szkolne zawody pływackie – klasy III -VIII.		IX-VI
		Konkurs Młodego Choreografa – klasy IV-VIII.		IX-VI
		Konkurs plastyczny o tematyce sportowej – klasy I -VIII.		IX-VI
		Gry i zabawy klas II, III, IV.		IX-VI
		Zawody – klasy IV-VIII.		IX-VI
– Uczeń ma wiedzę i umiejętności	– Przygotowanie do podejmowania działań	Organizacja zajęć sportowych pozalekcyjnych – I-VIII.	Nauczyciele wychowania fizycznego	IX-VI zgodnie z harmonogramem zajęć pozalekcyjnych

pozwalające na prowadzenie zdrowego stylu życia.	mających na celu zdrowy styl życia. – Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.	Organizacja zajęć na basenie – klasy III.	Wychowawcy	IX-VI
		Pogadanki na temat dbałości o higienę jamy ustnej – klasy I-III	Higienistka	IX-VI
		Udział w programie „Szklanka mleka”- kształtowanie wśród dzieci dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych – klasy I-V.	p. Grażyna Herman	X-VI
		Udział w programie „Owoce w szkole” - trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w ich codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego stylu życia – klasy I-V.	Intendentka	IX-VI
	Informowanie o zasadach zdrowego i racjonalnego odżywiania.	Zapoznanie uczniów z różnymi chorobami cywilizacyjnymi sposobami ich zwalczania (nauczyciel przyrody, biologii) – klasy IV-VIII.	Nauczyciele	IX-VI
		Organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi – lekarzami, ratownikami medycznymi itp.	Nauczyciele	IX-VI
		Sprzedaż zdrowej żywności w sklepiku szkolnym.	Najemca	IX-VI
		Spotkania z pielęgniarką szkolną, pogadanki na temat racjonalnego i zdrowego odżywiania się.	Higienistka	IX-VI
– Uczeń zachowuje się bezpiecznie	– Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. – Utrwalenie podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji letnich.	Akcja informacyjna - "Bezpieczna woda" - akcja zimowa - edukacja dzieci z zagadnień zachowania zasad bezpieczeństwa na zamrzniętych zbiornikach wodnych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog szkolny	I
		Akcja informacyjna - "Bezpieczny stok" - edukacja dzieci z zagadnień zachowania zasad bezpieczeństwa w górach na stokach narciarskich – klasy I-VIII.	Pedagog szkolny	I
		Akcja informacyjna - "Bezpieczna woda" - akcja letnia - popularyzacja bezpiecznego zachowania w wodzie, nad wodą oraz na wodzie podczas letniego wypoczynku dzieci – klasy I-VIII.	Pedagog szkolny	VI

	Nabycie zaradności podczas radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.	Realizacja zajęć z wychowawcą na temat zasad bezpieczeństwa w trakcie wycieczki zimowego i letniego. Kształtowanie nawyków bezpiecznego zachowania się w czasie wolnym – klasy I-VIII.	Wychowawcy	I, VI
	Nabycie wiedzy i umiejętności na temat zasad bezpieczeństwa obowiązujących na drodze i w szkole.	Realizacja pogadanek dotyczących bezpieczeństwa na drodze, w trakcie wycieczek szkolnych oraz w kontaktach z osobą obcą – klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele	IX-VI
		Spotkania ze Sznupkiem – klasy I	Wychowawcy	X-XI
	Zapoznanie z zagrożeniami cywilizacyjnymi, wyrabianie umiejętności zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi, niewybuchami i niewypałami.	Pogadanki na w trakcie zajęć z wychowawcą – klasy IV-VIII.	Wychowawcy	IX-VI
		Pogadanki na lekcjach z nauczycielami biologii, przyrody, chemii, fizyki – klasy IV-VIII.	Nauczyciele	IX-VI
		Organizacja spotkań z przedstawicielami służb bezpieczeństwa (strażakami, policjantami).	Wychowawcy	IX-VI
		Próbne alarmy ppoż.– klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele	IX-VI
SFERA SPOŁECZNA				
Cel	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
– Uczeń zna swoje prawa i potrafi z nich korzystać. – Uczeń zna swoje obowiązki.	– Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie Statutu szkoły, szczegółowych warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego, szkolnych regulaminów oraz procedur – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX
		Uroczyste obchody 50 – lecia szkoły	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog Rodzice	VI
		Promowanie szkoły (prowadzenie strony internetowej, organizowanie konkursów, zawodów międzyszkolnych, współpraca z prasą lokalną i mediami lokalnymi).	Nauczyciele Wychowawcy	IX-VI

	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. – Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. 	Zaznajomienie dzieci z zasadami bezpieczeństwa podczas wycieczek i imprez – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Uwrażliwienie uczniów klas starszych na bezpieczeństwo dzieci młodszych – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Zwracanie uwagi na zachowania uczniów w różnych sytuacjach szkolnych (właściwe zachowanie w obiektach szkolnych: stołówka szkolna, szatnie, toalety, a także przerwy międzylekcyjne, konkursy, imprezy, wycieczki i zawody sportowe) – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Uczenie odnoszenia się z szacunkiem do innych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Obserwacja zachowań uczniów, ich stosunku do kolegów, rodziców i nauczycieli. Reagowanie na zachowania niewłaściwe.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
	Zapoznanie z prawami i obowiązkami obywatelskimi, zapoznanie uczniów z aktami prawnymi dotyczącymi praw dziecka.	Przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących praw oraz obowiązków dziecka i ucznia – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń ma ukształtowaną postawę otwartości w życiu społecznym, opartą na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonalenia umiejętności wypełniania ról 	Kształtowanie prawidłowej postawy wobec pełnienia ról społecznych.	Przeprowadzenie lekcji wychowawczych - Nie reagujesz!- akceptujesz stymulowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych osób - klasy IV.	Wychowawcy Pedagog szkolny	IX-VI
		Wdrażanie uczniów do poszanowania wspólnego mienia. Zwracanie szczególnej uwagi na zjawisko dewastacji – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Przeprowadzenie lekcji wychowawczych, pogadanek na temat konieczności dbania o wspólne mienie szkoły oraz zasad reagowania na wandalizm – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
	– Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności	Działania na rzecz integracji klasy/grupy przez gry i zabawy integracyjne, udział w imprezach i wycieczkach szkolnych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI

społecznych.	słuchania innych i rozumienia ich poglądów. – Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	Różne formy pracy grupowej na zajęciach dydaktycznych i wychowawczych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Wdrażanie do pracy w zespole. Funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązania – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
		Organizacja wyborów do Samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności – klasy I-VIII.	Wychowawcy	IX
		Organizacja wyborów do Samorządu Uczniowskiego i jego działalność – klasy IV-VIII.	p. Maria Sworowska Wychowawcy	VI
		Motywowanie uczniów do podejmowania różnego rodzaju działań na terenie szkoły i poza nią – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny	IX-VI
– Uczeń działa zespołowo. – Uczeń poszukuje wspólnych rozwiązań i dróg postępowania.	Współpraca z rodzicami.	Organizowanie spotkań rodziców z wychowawcą – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciel Dyrektor Pedagog szkolny	IX-XI
		Organizowanie spotkań rodziców z nauczycielami przedmiotów – klasy I-VIII.		IX-XI
		Organizowanie spotkań rodziców z nauczycielami przedmiotów – klasy I-VIII.		IX-XI
		Komunikowanie się z rodzicami i informowanie o bieżących wynikach w nauce – klasy I-VIII.		IX-XI
		Pedagogizacja rodziców w czasie wywiadówek – klasy I-VIII.		IX-XI
		Informowanie rodziców o instytucjach do których można zgłosić się o wsparcie – klasy I-VIII.		IX-XI
		Angażowanie rodziców do udziału w pracach na rzecz szkoły – klasy I-VIII.		IX-XI
		Wyróżnianie aktywnych rodziców przez listy gratulacyjne, podziękowania na forum klasy i szkoły – klasy I-VIII.		IX-XI
– Uczeń dba o środowisko naturalne.	– Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego. – Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. – Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na	Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt – klasy I-VIII – klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog szkolny	XII
		Organizacja wycieczek po najbliższym regionie – klasy I-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele	XII zgodnie z harmonogramem wycieczek
		Przeprowadzenie pogadarek na temat zasad prawidłowej segregacji odpadów klasy I-III.	Wychowawcy Nauczyciele	IX-XI

	rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	Organizacja Międzyszkolnego Konkursu Ekologiczno – Przyrodniczego – klasy II-III.	Ewa Cichecka-Żbikowska, Mirosława Skowronek	III/IV
		Organizacja Konkurs Przyrodniczo - ekologicznego – klasy II-III.	Hiacynta Adamczyk-Raszka, Ewa Cichecka-Żbikowska	II
		Żywe lekcje zoologii I-VIII.	Zespół przedmiotowy nauk przyrodniczych, Wychowawcy	IX-XI
		Hodowla zwierząt i pielęgnowanie roślin.	Zespół przedmiotowy nauk przyrodniczych, Wychowawcy	IX-XI
		Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-XI
		Akcje promujące recykling i bezpieczną utylizację (nakrętki, makulatura, baterie) – klasy I-VIII.	Nauczyciele Wychowawcy	IX-XI
		Informowanie o stanie jakości powietrza.	Wicedyrektor	XI-IV
SFERA PSYCHICZNA				
Cel	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
– Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu.	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Pomoc uczniom w rozpoznawaniu mocnych i słabych stron. Zajęcia z wychowawcą, pogadanki poświęcone tej tematyce - klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog	IX-VI
		Indywidualne spotkania ucznia z pedagogiem szkolnym klasy I-VIII.	Pedagog	IX-VI

<p>– Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu.</p> <p>– Uczeń rozpoznaje swoje uczucia i panuje nad nimi.</p>	<p>– Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji.</p> <p>– Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p> <p>– Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.</p> <p>– Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych.</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą, pogadanki poświęcone sposobom komunikacji i porozumiewania się, dyskusowania i dochodzenia do kompromisu – klasy IV-V.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog Nauczyciele</p>	<p>IX-VI</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami.</p>	<p>Realizacja zajęć, pogadek dotyczących radzenia sobie z emocjami pozytywnymi i negatywnymi – klasy I-VIII.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog Nauczyciele</p>	<p>IX-VI</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami.</p>	<p>Realizacja zajęć, pogadek dotyczących strategii radzenia sobie ze stresem I-VIII.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog Nauczyciele</p>	<p>IX-VI</p>
	<p>Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: relacje rówieśnicze, strach przed odrzuceniem, kłamstwo, do którego trudno się przyznać, zaufanie, wzajemne zrozumienie.</p>	<p>Jesteśmy różni, ale możemy się ze sobą przyjaźnić! Biuro detektywistyczne Lassego i Mai: Pierwsza tajemnica. KinoSzkola – klasy I-III.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>X</p>
	<p>Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: przyjaźń, pokonywanie własnych ograniczeń, praca zespołowa, problem alkoholizmu i sytuacja dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym, agresja, niskie poczucie własnej wartości, lęk.</p>	<p>Reaguj, gdy dzieje się przemoc! Hej, sokoły! KinoSzkola – klasy IV-VI.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>X</p>

<p>– Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu.</p> <p>– Uczeń rozpoznaje swoje uczucia i panuje nad nimi.</p>	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: Samotność, odrzucenie, lęk, agresja rówieśnicza.	Przemoc w szkole. Żałuję! KinoSzkola – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	X
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: szacunek dla różnorodności, idea obdarowywania, istnienie różnic kulturowych.	Co jest ważne w święta? Poczta świętego Mikołaja KinoSzkola – klasy I-III	Wychowawcy	XI
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: Pasja, tęsknota za kimś bliskim.	Swoją pasją możesz zmieniać świat! Przygody Finna. KinoSzkola – klasy IV-VI.	Wychowawcy	XI
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: nawyki żywieniowe, zdrowa żywność, jak zmienić przyzwyczajenia kulinarne, efekty spożywania cukru.	Czy wiesz, co jesz? O nawykach żywieniowych i ich wpływie na nasze życie. Cały ten cukier. KinoSzkola – klasy IV-VI.	Wychowawcy	XI
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: relacje między rodzicem i dzieckiem, wartość słowa.	Warto dotrzymywać obietnic! Magiczny dywan. KinoSzkola – klasy I-III.	Wychowawcy	I
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: niepełnosprawność, przyjaźń, solidarność, empatia.	Jaka jest twoja supermoc? Uwierz w siebie! Supa Modo. KinoSzkola – klasy IV-VI.	Wychowawcy	I
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: uprzedzenia, integracja ze społecznością, tradycje, styl życia.	Stereotypu i uprzedzenia jako bariery w kontakcie z drugim człowiekiem. Rok polarny. KinoSzkola – klasy VIII-VIII.	Wychowawcy	I
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: siła wspólnoty, rodzina, miłość, nadzieja, strach przed innością.	Jak się czuje osoba odrzucana przez grupę? Czym jest tolerancja? Były sobie człowiek. KinoSzkola – klasy I-III.	Wychowawcy	II

<p>– Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu.</p> <p>– Uczeń rozpoznaje swoje uczucia i panuje nad nimi.</p>	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: przyjaźń, tęsknota, miłość, wyobraźnia, wartości.	Jak przetrwać trudne momenty w życiu? Dzień czekolady. KinoSzkoła – klasy IV-VI.	Wychowawcy	II
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: oczekiwania innych, zrozumienie, świadomość mocnych i słabych stron.	Moje mocne strony. O samoakceptacji. Miss Impossible. KinoSzkoła – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	II
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: umiejętności, zainteresowania, mocne strony człowieka, tajemnica.	Każdy dar jest szczególny, czyli jak dbać o swoje talenty? Liliana Pędziwiatr. KinoSzkoła – klasy I-III.	Wychowawcy	III
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: wartość przyjaźni, determinacja w działaniu, odwaga, współpraca.	Co nas motywuje do działania? Władcy przygód. Stąd do Oblivio. KinoSzkoła – klasy IV-VI	Wychowawcy	III
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: rozwód, agresja, brak samokontroli, talent.	Gniew i złość, jak rodzić sobie z trudnymi emocjami? Kickbokserka. KinoSzkoła – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	III
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: współpraca zespołowa, młodość, dojrzałość, hart ducha, przyjaźń, bohaterstwo.	Świat wokół nas, czyli o roli natury w życiu człowieka. Kumple z dżungli. KinoSzkoła – klasy I-III.	Wychowawcy	IV
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: mierzenie się z przeciwnościami losu, tęsknota za rodziną, odpowiedzialność za innych, odwaga, bohaterstwo, konsekwencje nieprzemyślanych decyzji.	Człowiek kontra natura. Operacja Arktyka. KinoSzkoła – klasy IV-VI.	Wychowawcy	IV
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: wizja idealnego społeczeństwa, współpraca, niszczycielskie działania człowieka.	Co mogę zrobić dla świata. O dominacji człowieka nad naturą. KinoSzkoła – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	IV

<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu. - Uczeń rozpoznaje swoje uczucia i panuje nad nimi. 	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: samodzielność, marzenia, przyjaźń, umiejętność radzenia sobie z emocjami.	Czym jest strach, w jaki sposób sobie z nim radzić? Kapitan Morten i Królowa Pająków. KinoSzkoła – klasy I-III.	Wychowawcy	V
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: cyberuzależnienie, przyjaźń, niebezpieczeństwo, lęk.	Cyberuzależnieni. O roli mediów w naszym życiu. KinoSzkoła – klasy IV-VI.	Wychowawcy	V
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: siła człowieka, rodzina, odwaga.	Czy świat potrzebuje superbohaterów? Niewidzialny chłopak – Nowa Generacja. KinoSzkoła – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	V
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: przebojowość, nieśmiałość, postawa lękowa.	Czy można miło spędzać czas be mediów? Sposoby na nudę. Kacper i Emma szukają skarbu. KinoSzkoła – klasy I-III.	Wychowawcy	VI
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: żaloba, strata najbliższych, przemijanie. rodzina, wspólnota.	Dlaczego się boimy? O sile naszej wyobraźni. Zegar czarnoksiężnika. KinoSzkoła – klasy IV-VI	Wychowawcy	VI
	Omówienie zagadnień psychologicznych takich jak: przyjaźń na dobre i złe, dorosłość, dzieciństwo, naiwność, przywiązanie, bez troska.	Wakacyjna labą, czy ... życiowa lekcja. Moje wakacje z Rudym. KinoSzkoła – klasy VII-VIII.	Wychowawcy	VI
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń wie jak przeciwdziałać agresji i przemocy. - Uczeń jest zrównoważony psychicznie. - Uczeń posiada właściwy stosunek do świata, poczucie siły, chęci do życia. - Uczeń potrafi rozwijać własny potencjał. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie kontrolowania impulsów i radzenia sobie z gniewem. - Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. - Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. - Rozwijanie umiejętności 	Organizacja warsztatów „Bądź żyrafą - czyli życie bez przemocy”. Fundacja po skrzydła – klasy VI.	Wychowawcy Pedagog Nauczyciele	IX-VI
		Zajęcia z wychowawcą, pogadanki indywidualne poświęcone tematyce agresji, jej przyczyn i konsekwencji – klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog Nauczyciele	IX-VI
		Spotkania z przedstawicielami Policji – pogadanka na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich – klasy VII-VIII.	Wychowawcy Pedagog Nauczyciele	IX-VI
		Zapoznanie uczniów z metodami i technikami negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych – klasy I-VIII.	Wychowawcy Pedagog Nauczyciele	IX-VI

<p>– Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz pracować nad sobą, wierzy we własne siły i możliwości osiągnięcia sukcesu.</p> <p>– Uczeń rozpoznaje swoje uczucia i panuje nad nimi.</p>	<p>prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>			
	<p>– Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych.</p> <p>– Kształtowanie odporności na negatywne wpływy różnych zjawisk patologicznych, destrukcyjnych grup społecznych.</p> <p>– Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.</p>	<p>Realizacja programu profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów klas VI „Znajdź właściwe rozwiązanie” – klasy VI.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>IX-VI</p>
		<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce antynikotynowej i postawie asertywnej – klasy V.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>IX-VI</p>
		<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce antyalkoholowej i postawie asertywnej – klasy VII - VIII.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>IX-VI</p>
		<p>Organizacja warsztatów "Na krawędzi życia - profilaktyka uzależnień od narkotyków". Fundacja po skrzydła – klasy VII - VIII.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>X-XI</p>
		<p>Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” – klasy V-VI.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>X-VI</p>
		<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce antynarkotykowej (dopalacze) i postawie asertywnej – klasy VII- VIII.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>IX-VI</p>
		<p>Realizacja zajęć przewidzianych w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł – klasy IV-VIII.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>IX-VI</p>
		<p>Organizacja udziału uczniów klas VIII w konferencji profilaktycznym “Przyszłość zależy od dzisiaj”.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>22 X</p>
	<p>– Poszerzenie wiedzy rodziców/opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.</p> <p>– Rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz postępowania w tego typu przypadkach.</p>	<p>Organizacja prelekcji dla rodziców i nauczycieli na temat substancji psychoaktywnych profilaktyka uzależnień od narkotyków. Fundacja po skrzydła.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>XI</p>
		<p>Spotkanie rodziców i nauczycieli z Dzielnicowym – klasy I-VIII.</p>		
		<p>Organizacja prelekcji dla rodziców z psycholog Mariolą Kująńską na temat potrzeb dziecka i współczesnych zagrożeń dla jego rozwoju – klasy I-VIII.</p>	<p>Wicedyrektor</p>	<p>IX</p>
		<p>Organizacja prelekcji dla rodziców i nauczycieli na temat depresji.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>II</p>

– Uczeń prawidłowo funkcjonuje w środowisku cyfrowym.	– Bezpieczne korzystanie z komputera i Internetu.	Zajęcia z wychowawcą poświęcone tematyce uzależnień od komputera. Uświadamianie skutków uzależnienia od komputera, Internetu, telewizji oraz telefonów komórkowych. – klasy III-VIII.	Pedagog Wychowawcy Nauczyciele informatyki	IX-VI
	– Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł.	Europejski Tydzień Kodowania	Anna Wilczek Anna Bujoczek	X
	– Bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.	Dzień bezpiecznego Internetu.	Anna Wilczek Anna Bujoczek Wychowawcy	II
	– Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów.	Realizacja tematów związanych z agresją w sieci, odpowiedzialnością i poszanowaniem wizerunku – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Pedagog	IX-VI
	– Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.	Organizacja prelekcji dla rodziców i nauczycieli na temat bezpiecznego korzystania z mediów elektronicznych – klasy VI-VIII.	Pedagog	II
	Przeciwdziałanie mowie nienawiści w sieci Internetowej poprzez edukację o prawach człowieka.	Akcja informacyjna na temat zasad bezpieczeństwa w sieci.	Pedagog	XI
		Lekcje wychowawcze dotyczące bezpiecznego korzystania z sieci, mediów społecznościowych, używania mediów elektronicznych, zagrożenia cyberprzemocą – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Pedagog	IX-VI
		Lekcje z wychowawcą poświęcone problematyce praw człowieka. Przekazanie uczniom wiedzy na temat praw i obowiązków dziecka, oraz instytucji będących rzecznikami dzieci – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Pedagog	IX-VI
		Przeciwdziałaniu dyskryminacji i mobbingowi – klasy IV-VIII.	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog	IX-VI

VIII Wybrane treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.

Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja zdrowotna	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; – wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; – przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; – ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; – uzasadnia konieczność ochrony przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; – opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; – opisuje zasady zdrowego odżywiania; – przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; – przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; – omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; – wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; – omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; – wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; – wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; – podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;

Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; – doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; – poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; – wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; – omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; – dobiera i demonstrowa umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); – wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; – ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; – ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);
Technika/zajęcia techniczne	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; – kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Kształtowanie postaw społecznych	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; – dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; – dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; – odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; – ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; – szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;

	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; – wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; – wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; – naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Informatyka/ zajęcia komputerowe	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; – identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; – bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; – pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; – wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; – wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; – omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; – identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; – wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; – wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; – współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; – motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; – wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; – uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; – wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna

	<p>współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; – doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady <i>savoir-vivre'u</i> w różnych sytuacjach społecznych; – rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; – kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; – bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;
Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	
Klasa I–III	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; – określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; – odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; – odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; – rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; – kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; – rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; – rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; – rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; – rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym

	<p>stosowania cudzysłówu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; – jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
Historia	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; – zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; – zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; – uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); – angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; – uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; – stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> – zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); – zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; – podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; – wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; – uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; – planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;

Przyroda	– kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> – łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; – przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; – rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; – ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); – kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; – rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; – przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; – postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	– jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;
Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; – rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; – stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; – ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
Informatyka	– rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również

	<p>uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; – omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; – wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; – wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; – wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; – przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; – wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; – przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; – uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; – wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; – stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; – ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; – analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); – wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

IX Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
3. rozmowy z rodzicami,
4. rozmowy z uczniami,
5. analizę dokumentacji,
6. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
7. analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół wychowawczy. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców 16.09.2019 r. w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkoły